

**DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA**

Bil. 41	Jumaat	23 Oktober 2015
----------------	---------------	------------------------

K A N D U N G A N

RANG UNDANG-UNDANG:

Rang Undang-undang Perbekalan 2016

(Halaman 1)

USUL:

Anggaran Pembangunan 2016

(Halaman 31)

**MALYSIA
DEWAN RAKYAT
PARLIMEN KETIGA BELAS
PENGKAL KETIGA
MESYUARAT KETIGA
Jumaat, 23 Oktober 2015**

Mesyuarat dimulakan pada pukul 4 petang

DOA

*[Tuan Yang di-Pertua **mempengerusikan Mesyuarat**]*

RANG UNDANG-UNDANG

RANG UNDANG-UNDANG PERBEKALAN 2016

Bacaan Kali Yang Kedua

4.00 ptg.

Perdana Menteri dan Menteri Kewangan [Dato' Sri Mohd Najib bin Tun Haji Abdul Razak]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan supaya Rang Undang-undang bertajuk 'Suatu Akta bagi menggunakan sejumlah wang daripada Kumpulan Wang Disatukan untuk perkhidmatan bagi tahun 2016 dan bagi memperuntukkan wang itu untuk perkhidmatan bagi tahun itu' dibaca bagi kali kedua.

Tuan Yang di-Pertua, saya mulai, dengan menyebut BismillahirRahmanirRahim, Alhamdulillah Rabbil A'lamin, Wa bihi Nastai'n. Segala puji-puji bagi Allah Hu Ta'ala, yang telah menjadikan tujuh petala langit dan tujuh petala bumi, juga yang telah mewujudkan keadaan gelap-gelita, ke alam terang benderang. Demikian juga, limpahan selawat, ke atas Nabi Muhammad, rasul pilihan, pembuka bagi sesuatu yang terkunci, penutup bagi yang terdahulu, penolak yang batil, pembela hak dan kebenaran.

Tuan Yang di-Pertua, sejak Mac tahun 2009, saya telah membentangkan lebih 11 dokumen besar berkaitan ekonomi negara. Termasuklah Pakej Rangsangan Pertama, Pakej Rangsangan Kedua, Rancangan Malaysia Ke-10 dan Rancangan Malaysia Ke-11, seterusnya Bajet 2010, hinggalah pada hari ini, akan dipersembahkan pula Bajet 2016. Insya-Allah, jika diberi izin oleh Tuhan Yang Maha Menyimpan segala tahu dan rahsia setiap sesuatu, kita berdoa serta berharap agar terus berpeluang lagi, dapat membentangkan bajet-bajet pada tahun-tahun selanjutnya. Amin.

Sesungguhnya, bajet yang diangkat kali ini merupakan bagian daripada terjemahan Rancangan Malaysia Ke-11. Bajet ini adalah yang pertama dalam rangkaian

5 Bajet, sampailah terjuangnya negara tercinta ini kelak, menjadi watan, *High Income Advance Economy*. Insya-Allah.

Sebelum itu, sebagai hamba-hambaNya yang beringat lagi bersyukur, marilah bersama dengan rasa kerendahan hati, mengambil sempena dan iktibar daripada sejarah dan sirah, berasaskan Al-Quran, melalui mafhum pengertian surah An-Nisa' ayat 58, seperti yang ditafsir oleh antaranya Imam Qurtubi, apabila menjadi pemimpin dan pemerintah, maka terserulah kepada kita bagi menjaga hak-hak dan menghukum dengan saksama terhadap keperluan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, lantaran itu, sebelum diteruskan penyampaian ini, walau apa sekalipun diwajahkan di mana-mana, meski apa yang dilaporkan dalam media, berkait letak duduk dan keadaan Malaysia, kononnya negara ini diambang muflis, berada dalam krisis ekonomi, nilai ringgit terjejas teruk, ekoran persepsi ketidakcekapan tadbir urus kewangan negara, serta pula dipertikai tentang tatacara perbelanjaan kerajaan yang katanya tidak berhemah. Makanya, berdasarkan ehwal yang dihebah-hebahkan itu, moleklah kiranya saya mengambil kesempatan dalam Dewan yang mulia ini, untuk memperjelaskan kepada Ahli-ahli Yang Berhormat khususnya, serta rakyat Malaysia yang sedang menonton dan mendengar di luar sana, supaya mendapat gambaran yang benar serta tepat.

Tuan Yang di-Pertua, semenjak tahun 2009, janganlah sesekali kita lupa, satu-persatu datangnya dugaan terhadap ekonomi negara. Kita telah berdepan dengan pelbagai ketidakseruan ekonomi global dan pastinya kemelut iktisad domestik. Alhamdulillah, meskipun telah ditantang dengan segala aral dan rintangan itu, kerajaan terbukti mampu menangani dan mengatasinya dengan begitu berkesan.

Tuan Yang di-Pertua, jika hendak disimpulkan, antaranya terdapat 6 pencapaian utama sebagai penanda kejayaan yang boleh diperbanggakan dalam mengangkat kembali kedudukan ekonomi negara dari mana ialah berada separuh dekat lalu.

Tuan Yang di-Pertua, pencapaian pertama. Jika ditinjau situasi ekonomi semasa Malaysia, ia mampu berkembang sebanyak 5.3% bagi separuh tahun pertama 2015, dan dianggarkan mencapai 4.5% hingga 5.5% sepanjang tahun, meskipun, ekonomi dunia dijangka berkembang pada kadar yang perlahan iaitu 3.1% pada tahun ini. Dalam perkara ini, perlu kita ingat baik-baik, keadaan ekonomi sekarang, bak kata dalam bahasa Inggeris, *there is no comparison whatsoever*, berbanding tahun 1998. Nyatanya, pada ketika itu, telah berlaku krisis kewangan peringkat Asia, sehinggakan ekonomi negara menguncup kepada negatif 7.4%.

Sungguhpun begitu, kita sedar bahawa kita tidak dapat lari daripada menghadapi kelembapan ekonomi global termasuklah dari segi penurunan harga komoditi

terutamanya minyak, kelapa sawit dan getah, penyusutan nilai ringgit, pertumbuhan perlahan negara-negara kuasa besar ekonomi dunia. Justeru, pertumbuhan KDNK negara dijangka dapat berkembang pada kadar 4% hingga 5% pada tahun 2016. Pertumbuhan ini akan dipacu oleh pelaburan dan penggunaan swasta pada kadar 6.7% dan 6.4%. Eksport pula tumbuh pada kadar 0.9% dan import 1.5%. Sektor pembinaan berkembang 8.4%, perkhidmatan 5.4%, manakala pembuatan sebanyak 4.3%.

Tuan Yang di-Pertua, Pencapaian Kedua. Secara konsisten kita telah dapat mengurangkan defisit fiskal kerajaan daripada paras 6.7% kepada 3.2% yang dijangka pada tahun ini.

Tuan Yang di-Pertua, Pencapaian Ketiga ialah melalui Dasar Transformasi Nasional atau DTN yang bermula pada tahun 2010, kerajaan ini telah meneruskan mujahadah pembasmian kemiskinan. Hasilnya, dalam tempoh lima tahun, kadar kemiskinan berkurang daripada 3.8% pada tahun 2009, kepada kini 0.6% pada tahun 2014. Malah, sebenarnya kemiskinan tegar telah hampir disifarkan.

Pencapaian Keempat ialah kalau dikaji, statistik pengangguran pada tahun 1999 adalah 3.4%. dengan kehendak Allah jua, hasil daripada pengurusan ekonomi negara yang berkesan, kita telah mengurangkan kadar pengangguran kepada 2.9% dan kerajaan telah berjaya mewujudkan sebanyak 1.8% juta peluang pekerjaan.

Tuan Yang di-Pertua, Pencapaian Kelima ialah seramai 5 juta rakyat di kawasan luar bandar telah berjaya mendapat manfaat kemudahan asas, seperti bekalan elektrik dan air bersih.

Akhir sekali, Pencapaian Keenam ialah rakyat telah mendapat pelbagai kemudahan seperti BR1M, Klinik 1Malaysia, UTC, RTC dan kedai Rakyat 1Malaysia demi meringankan kos sara hidup rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, pada sudut lain, kemasukan pelaburan asing pula terus kukuh pada RM22.4 bilion pada separuh pertama tahun ini, manakala indeks Bursa Kuala Lumpur mencatat 1,705 mata bersamaan nilai pasaran RM1.675 trilion menjelang penutup bursa pada 22 Oktober 2015. Walaupun ringgit menyusut nilai, rizab antarabangsa kekal tinggi sebanyak RM418 bilion pada 15 Oktober 2015 yang mampu sebenarnya membiayai selama 8.8 bulan import tertangguh pada 1.2 kali hutang luar jangka pendek. Laginya, pada tahun hadapan negara dijangka terus berada dalam inflasi terkawal, di antara 2% hingga 3%.

Tuan Yang di-Pertua, ini menunjukkan bahawa realitinya Malaysia negara kita yang tercinta bukanlah negara yang gagal atau bankrap, sebaliknya kita masih stabil dan masih kukuh dengan *economic fundamental* dan terus berdaya saing.

Tuan Yang di-Pertua, sebelum bingkisan Bajet tahun ini diteruskan, terdapat dua perkara mustahak yang wajar diberi penjelasan. Perkara pertama adalah Cukai Barangan dan Perkhidmatan (GST) yang hangat diperkatakan oleh orang ramai terutamanya sejak awal tahun ini. Dalam isu GST, kerajaan berterima kasih kerana pematuhan dalam pendaftaran dan pengisytiharannya amat tinggi dan membanggakan. Suka saya memaklumkan kepada Dewan yang mulia, setakat ini jumlah syarikat yang berdaftar dengan GST adalah hampir 400 ribu buah semuanya, dengan kadar patuh serahan atau *submission* mencapai lebih 90%.

Tuan Yang di-Pertua, *Alhamdulillah*, sesungguhnya keputusan kerajaan melaksanakan GST adalah tepat, lebih-lebih lagi berikutan kejatuhan harga minyak kepada lebih 50% daripada paras 100 dolar Amerika sebelum ini. Faktanya, Petroliam Nasional Berhad atau PETRONAS menyumbang sejumlah dividen kepada Perbendaharaan pada setiap tahun. Jumlah sumbangan dividen ini, bergantung kepada naik turunnya harga minyak dunia.

Misalannya dalam tempoh setahun di mana harga minyak adalah purata USD100 setong, pendapatan daripada dividen PETRONAS serta hasil cukai petroliam kepada negara, berjumlah RM62 bilion. Akan tetapi, senarionya berbeza apabila harga minyak telah turun kepada paras sekitar USD50 setong. Pendapatan daripada dividen PETRONAS serta hasil cukai petroliam kepada negara, berjumlah RM44 bilion pada 2015. Harga minyak ini pula, dijangka akan kekal rendah pada 2016, dan kutipan hasil daripada sumber berkaitan minyak dianggar RM31.7 bilion, atau penyusutan pendapatan kerajaan lebih RM30 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, jadinya jika sebelum ini, dalam beberapa pengumuman rasmi, saya bagi pihak kerajaan ada menyebut bahawa rakyat usahlah bimbang kerana hasil kutipan GST dikembalikan semula demi manfaat ramai malah dimaklumkan pula bagaimana ia dibelanjakan. Ini adalah benar apa yang kerajaan hasratkan dan tidak ada apa-apa agenda yang terselindung.

Namun, keadaan telah berubah. Hasrat ini perlu diimbangi dengan realiti kedudukan kewangan negara berdasarkan perkembangan harga minyak dunia yang tidak menentu seperti yang saya sampaikan tadi. Akan tetapi disebabkan oleh kekurangan kutipan hasil petroliam kutipan GST-lah yang terpaksa menjadi tampungan sebahagian besar daripadanya.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan itu pada tahun 2016, dalam perkiraan kerajaan sekira dan seandainya GST tidak dilaksanakan, dan kita masih dengan sistem SST seperti yang sebelumnya, hasil negara akan berkurangan sebanyak RM21 bilion.

Jika dihalusi lagi, kalaulah kita kekal dengan SST, kutipan hanyalah sekadar RM18 bilion berbanding GST sebanyak RM39 bilion.

Akibatnya, defisit negara akan meningkat kepada 4.8 peratus, dan bukan lagi 3.1 peratus seperti disasarkan pada tahun 2016. Andai kata ini berlaku, kerajaan terpaksa meminjam termasuk untuk membayar gaji penjawat awam, penarafan kredit negara pula akan diturunkan dan kos pinjaman untuk semua, seperti pinjaman peribadi, pinjaman perniagaan dan pinjaman perumahan, pastinya meningkat.

Tuan Yang di-Pertua, di atas segala-galanya, bersyukurlah kita kepada Allah, kerana Kerajaan yang ada tetap bertegas dengan pendirian, mempunyai dengan izin, *political will* atau keberanian serta iltizam politik untuk melaksanakan GST sekalipun keputusan ini ternyata mendapat pelbagai cabaran tidak popular.

Malah pihak seberang sana, yang mula-mula dulu menentang dengan begitu lantang dan keras, kini juga mula menerima GST, hatta telah memasukkannya pula dalam dokumen bajet mereka. Ini jelas menunjukkan, pendirian pembangkang yang sentiasa berubah-ubah dan tidak konsisten.

Tuan Yang di-Pertua, oleh itu berdiri atas pendirian sedemikian, Kerajaan yang bertanggungjawab ini, akan terus melakukan keputusan-keputusan yang betul, waima tidak bersifat populis, demi mendahulukan rakyat dan kepentingan negara.

Tuan Yang di-Pertua dan rakyat Malaysia sekalian, oleh yang demikian, ternyata, GST ini sebetulnya merupakan satu sistem percukaian yang efisien. Maka sebab itulah, telah dilaksanakan di lebih 160 buah negara.

Tampaknya juga, meskipun keadaan kewangan negara terkekang, kita terus mendengar denyut nadi dan rintihan rakyat. Kerana itu, setelah menerima maklum balas daripada pelbagai golongan masyarakat, termasuklah pihak NGO, dengan ini, sukalah saya mengumumkan bahawa, kerajaan bersedia, melepaskan lagi pendapatan cukai GST terhadap beberapa barangan asas kehidupan seharian rakyat.

Tujuh langkah penambahbaikan layanan GST, berkuat kuasa menjelang 1 Januari 2016, adalah seperti berikut:

- (i) pengenaan GST pada kadar sifar ke atas semua jenis ubat terkawal di bawah senarai racun kumpulan A, B, C dan D, serta tambahan sebanyak 95 jenama ubat *over the counter*, meliputi ubat bagi 30 jenis penyakit seperti ubat kanser, kencing manis, darah tinggi dan sakit jantung. Ini melibatkan peningkatan dua kali ganda, dari 4,215 kepada 8,630 jenama ubat.
- (ii) pengenaan GST pada kadar sifar ke atas barangan makanan berikut:

- susu bayi dan kanak-kanak berasaskan kacang soya dan susu organik;
 - Dhal, atau kata orang utara kacang 'parpu', berasaskan kekacang daripada kacang kuda, kacang hijau dan kacang putih;
 - akar teratai atau *lotus root* dan sengkung air atau *water chestnut*;
 - biji sawi;
 - gula merah; dan
 - untuk orang Sarawak,... mee kolok kering.
- (iii) bagi membolehkan petani berskala kecil mendapat manfaat dari Skim Kadar Rata di bawah GST, Kerajaan mencadangkan supaya, *threshold* jualan tahunan untuk tujuan pendaftaran di bawah skim ini diturunkan daripada RM100 ribu kepada RM50 ribu; Dengan penurunan *threshold*, ia bererti, lebih ramai petani kecil boleh mendaftar di bawah skim ini dan mengenakan tambahan 2% ke atas nilai jualannya, dan amaunnya boleh disimpan untuk menampung sebarang GST yang telah dibayar ke atas inputnya.
- (iv) bagi syarikat-syarikat yang terlibat dalam aktiviti penyelenggaraan, pembaikan dan baik pulih di dalam industri aeroangkasa pula akan dibenarkan menyertai *Approved Trader Scheme* dan diberi pelepasan GST ke atas pengimportan barang-barang;
- (v) pelepasan GST juga diberikan ke atas pengimportan semula barangan yang telah dieksport secara sementara bagi tujuan promosi, penyelidikan atau pameran;
- (vi) kini, bagi industri minyak dan gas pula, pelepasan GST diberikan kepada pengimportan semula peralatan yang dieksport secara sementara, bagi tujuan sewaan dan pajakan seperti peralatan pelantar minyak juga platform terapung; serta
- (vii) pelepasan GST juga diberi untuk perolehan bahan dan peralatan mengajar, kepada penyedia latihan kemahiran dan vokasional yang menjalankan program diluluskan di bawah Akta Pembangunan Kemahiran Kebangsaan 2006.

Tuan Yang di-Pertua, Kerajaan menyedari bahawa ramai pengguna telefon bimbit terutamanya daripada golongan belia, bergantung kepada perkhidmatan telekomunikasi prabayar atau *prepaid card*.

Berhubung dengan ini, para pengguna warga Malaysia, akan mendapat kembali rebat bersamaan dengan amaun GST yang dibayar, yang akan dikreditkan terus ke dalam akaun perkhidmatan prabayar mereka. Langkah ini, adalah mulai 1 Januari 2016 sehingga 31 Disember 2016.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya bagi memantapkan struktur cukai supaya lebih kompetitif dan progresif, banjaran pendapatan bercukai bagi kadar cukai tertinggi ditingkatkan daripada 25%, kepada 26% bagi mereka yang berpendapatan antara RM600 ribu dan RM1 juta.

Sementara itu, mereka yang berpendapatan melebihi RM1 juta, kadar cukai akan dinaikkan daripada 25% kepada 28%.

Tuan Yang di-Pertua, Peruntukan Bajet 2016 - Bajet 2016 memperuntukkan RM267.2 bilion berbanding RM260.7 bilion peruntukan dipinda 2015. Daripada jumlah tersebut RM215.2 bilion adalah untuk perbelanjaan mengurus dan RM52 bilion bagi perbelanjaan pembangunan. Di bawah peruntukan mengurus, RM70.5 bilion adalah untuk emolument dan RM36.3 bilion bagi perkhidmatan dan bekalan. Manakala sebanyak RM106.6 bilion adalah pemberian dan kenaaan bayaran tetap. Pembelian aset pula diperuntukkan sebanyak RM761 juta dan RM1 bilion kepada perbelanjaan lain.

Di bawah peruntukan pembangunan, sektor ekonomi menerima agihan tertinggi sebanyak RM30.1 bilion, diikuti oleh sektor sosial RM13.1 bilion merangkumi pendidikan dan latihan, kesihatan, perumahan serta kesejahteraan masyarakat. Manakala, sektor keselamatan pula diperuntukkan sebanyak RM5.2 bilion. Selebihnya, diagihkan kepada sektor pentadbiran am iaitu sebanyak RM1.6 bilion dan simpanan luar jangka sebanyak RM2 bilion. Bagi tahun 2016, kutipan hasil Kerajaan Persekutuan dianggarkan sebanyak RM225.7 bilion, yakni peningkatan sebanyak RM3.2 bilion berbanding 2015. Dengan mengambil kira unjuran hasil dan perbelanjaan kerajaan, defisit fiskal kerajaan dijangka menguncup kepada 3.1% pada 2016.

Tuan Yang di-Pertua, bajet ini dan bajet-bajet seterusnya akan berteraskan keseimbangan di antara *Capital Economy* dan *People Economy*. Di samping itu, kita perlu mencapai pertumbuhan yang bersifat inklusif, *sustainable* dan membina sebuah negara yang kompetitif, progresif, bersahsiah dan *morally strong*, dalam satu kehidupan masyarakat yang saling berpadu.

Tuan Yang di-Pertua, lantaran demikian, saya pohon membentangkan sebuah bajet yang bertemakan "*Mensejahtera Kehidupan Rakyat*", bertunjangkan 5 Keutamaan.

Tuan Yang di-Pertua, keutamaan pertama: Memperteguh ketahanan Ekonomi Negara.

Langkah satu: Aktiviti pelaburan domestik akan terus dirancarkan dengan jangkaan sumbangan kepada KDNK pada 26.7% bagi 2016. Ini akan dipacu oleh pelaburan swasta yang meningkatkan sebanyak RM218.6 bilion serta disokong oleh pelaburan awam sebanyak RM112.2 bilion. Dalam langkah ini, terdapat sembilan projek dan inisiatif yang akan dilaksanakan:

- (i) Membangunkan *Malaysian Vision Valley* meliputi keluasan tanah seluas 108,000 hektar dari Nilai ke Port Dickson seperti yang telah dibentangkan pada RMK-11, dengan unjuran pelaburan permulaan RM5 bilion pada tahun 2016;
- (ii) melaksana *Cyber City Center* di Cyberjaya dengan nilai pembangunan hampir RM11 bilion dalam tempoh lima tahun;
- (iii) membangun Bandar Lapangan Terbang atau Aeropolis KLIA di kawasan seluas 1,300 ekar dan dijangka menarik pelaburan sebanyak RM7 bilion;
- (iv) pelaburan RM6.7 bilion oleh Khazanah Nasional Berhad, dalam sembilan projek domestik berimpak tinggi seperti dalam bidang penjagaan kesihatannya, pendidikan, pelancongan, perisian dan infrastruktur komunikasi;
- (v) Khazanah Nasional juga memperuntukkan RM500 juta untuk modal teroka dan dana ekuiti persendirian termasuk dana teroka modal pelancongan sebanyak RM50 juta;
- (vi) pelaburan seterusnya dianggarkan RM18 bilion untuk tahun 2016, bagi projek *RAPID Complex* di Pengerang, Johor;
- (vii) untuk menarik lebih banyak pelaburan swasta, antara projek yang sedang dilaksanakan adalah pembangunan *Rubber City* di Kedah dengan peruntukan RM320 juta, Taman Perindustrian Samalaju, Sarawak sebanyak RM142 juta dan Jeti Minyak Kelapa Sawit di Sandakan, Sabah sebanyak RM20 juta; dan
- (viii) tumpuan diberi kepada pembangunan industri Kimia, Elektronik dan Elektrikal, Mesin dan Peralatan, Aeroangkasa, Peranti Perubatan dan Perkhidmatan. Untuk itu, RM730 juta disediakan kepada dana-dana di bawah MIDA; dan
- (ix) Bagi terus menggalakkan pelaburan semula oleh syarikat sedia ada dalam sektor pengilangan dan pertanian terpilih yang telah tamat tempoh Elaun Pelaburan Semula atau *Reinvestment Allowance*, insentif baharu Elaun Pelaburan Semula Khas akan

diberikan. Kadar tuntutan adalah 60% daripada perbelanjaan modal yang layak akan dibenarkan ditolak daripada 70% daripada pendapatan berkanun untuk tahun taksiran 2016 hingga tahun taksiran 2018.

Langkah kedua, dalam mempergiatkan pasaran modal pula, kerajaan bersetuju melaksanakan beberapa inisiatif termasuk potongan cukai diberi ke atas kos penerbitan buku *Sustainable and Responsible Investment* dan Pengecualian duti setem sebanyak 20% ke atas surat cara pembiayaan patuh syariah untuk pembelian rumah.

Langkah ketiga, sememangnya, PKS memainkan peranan penting dalam membangunkan rantaian nilai perniagaan. Ia dijangka menyumbang kepada 41% KDNK menjelang 2020. Untuk itu, lima tindakan berikut akan diambil:

- (i) Tambahan RM1 bilion bagi Skim Dana Pembiayaan PKS Patuh Syariah sehingga 31 Disember 2017, dengan kerajaan menanggung dan peratus daripada kadar keuntungan pembiayaan;
- (ii) RM107 juta untuk Pelan Induk PKS bagi pemberian dana di pelbagai peringkat perniagaan;
- (iii) RM60 juta untuk Skim Anjakan Usahawan dan Skim Peningkatan Kapasiti serta Keupayaan PKS;
- (iv) menubuhkan dana pinjaman mudah *SME Technology Transformation Fund* sejumlah RM200 juta, di bawah SME Bank pada kadar faedah 4%; dan
- (v) RM18 juta untuk memperluas Projek Transformasi Kedai Runcit atau TUKAR, dan Projek Automative Workshop Modernisation atau ATOM.

Langkah empat, seperti yang kita tahu, infrastruktur merupakan pemangkin kepada keseluruhan pembangunan ekonomi dan sosial negara. Terkini, ingin saya maklumkan bahawa Malaysia menduduki tangga ke-25 di antara 160 negara yang disenaraikan dalam Laporan Indeks Pencapaian Logistik Bank Dunia 2014. Sehubungan itu, kerajaan akan terus menambah baik infrastruktur logistik, termasuklah membina dan menambah baik jaringan pengangkutan rel serta lebuh raya pada 2016. Ini termasuk Lebuhraya Damansara – Shah Alam, Lebuhraya Sungai Besi – Ulu Klang, Lebuhraya Pulau Indah dan Lebuhraya Central Spine Road.

Untuk mengurangkan kesesakan lalu lintas di ibu kota pula, RM900 juta diperuntukkan untuk Projek Penyuraian Trafik Jalan Tun Razak, yang akan dilaksanakan secara kerjasama strategik awam-swasta. Kerajaan juga akan mengkaji

pembinaan lebuh raya pesisiran pantai Masjid Tanah ke Klebang dan dari Klebang ke Jambatan Syed Abdul Aziz di Melaka.

Seterusnya, sebanyak RM42 juta disediakan bagi pembinaan Lapangan Terbang Mukah, Sarawak dan menaik taraf lapangan terbang di Kuantan dan Kota Baharu. Kajian akan turut dilaksanakan bagi pembesaran landasan di lapangan terbang di Batu Berendam, Melaka.

Tuan Yang di-Pertua, demi keselesaan penduduk di kawasan bandar, sistem pengangkutan awam yang efisien sedang rancak dibangunkan. Ini semua dilaksanakan dengan peruntukan yang besar kerana kita mahu memudahkan kehidupan rakyat di kawasan bandar.

Izinkan saya memberi sedikit status terkini, tentang antara projek terbesar dalam sejarah negara, iaitu projek pengangkutan awam bersepadu MRT-LRT. Bagi projek sambungan LRT Laluan Ampang dengan jarak 18.1 kilometer, akan boleh kita naiki pada Mac 2016. Manakala bagi projek sambungan LRT Laluan Kelana Jaya sehingga Putera Heights dengan jarak 17.4 kilometer pula, akan boleh dinaiki pertengahan tahun 2016. Kedua-dua projek sambungan ini bernilai RM10 bilion.

Projek MRT jajaran Sungai Buloh – Semantan pula, juga dapat digunakan pada tahun 2016, pada bulan Disember. Manakala Fasa 2 Semantan – Kajang, dijangka siap pertengahan 2017. Projek ini dengan jarak 51 kilometer sedang dilaksanakan dengan kos RM32 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, hasil daripada permintaan ramai, kerajaan juga telah memulakan rangkaian perhubungan awam lain seperti berikut:

- (i) projek MRT II dari Sungai Buloh – Serdang – Putrajaya dengan jarak 52 kilometer, akan memanfaatkan 2 juta penduduk dengan anggaran kos pembinaan RM28 bilion. Kerja pembinaan direncana bermula dalam suku kedua 2016 dan dijangka siap menjelang 2022;
- (ii) projek LRT3 dari Bandar Utama, Damansara – Johan Setia, Klang dengan jarak 36 kilometer, akan memanfaatkan 2 juta penduduk dengan anggaran kos pembinaan RM10 bilion. Ia mula dibina 2016 dan siap pada 2020. Di samping itu, kerajaan juga akan meneruskan rundingan *High Speed Rail* dengan Kerajaan Singapura; dan
- (iii) bagi perkhidmatan awam bas, projek *Bus Rapid Transit* atau BRT KL - Klang pada kos melebihi RM1.5 bilion dan BRT Kota Kinabalu pada kos hampir RM1 bilion akan dilaksanakan.

Tuan Yang di-Pertua, untuk menambah baik infrastruktur telekomunikasi pula, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia menyediakan RM1.2

bilion, antara lain untuk meningkatkan kelajuan internet luar bandar empat kali ganda dari sehingga 5 Megabit sesaat kepada 20 Megabit sesaat, *National Fiber Backbone Infrastructure*, jalur lebar berkelajuan tinggi dan sistem kabel dasar laut.

Selain itu, RM250 juta untuk projek pendigitalan penyiaran nasional bagi meningkatkan kualiti audio visual dan memberi nilai tambah kepada kandungan TV serta transaksi data interaktif.

Tuan Yang di-Pertua, memang dari dulu lagi semenjak merdeka, kesejahteraan penduduk luar bandar menjadi keutamaan kita. Mana mungkin kita meminggirkan mereka. Liputan jalan luar bandar telah meningkat daripada 46 ribu kilometer pada 2009 kepada 51 ribu kilometer, 98% kawasan luar bandar telah mendapat bekalan elektrik dan hampir 95% mendapat bekalan air.

Kerajaan akan terus melaksanakan usaha pembangunan infrastruktur kawasan luar bandar seperti berikut:

- (i) RM1.4 bilion bagi membina serta menaik taraf jalan luar bandar sepanjang 700 kilometer di seluruh negara. Selain itu, RM200 juta lagi disediakan bagi menaik taraf jalan di kawasan penempatan FELDA;
- (ii) RM878 juta untuk Projek Bekalan Elektrik Luar Bandar, yang membabitkan 10 ribu buah rumah. RM568 juta bagi Projek Bekalan Air Luar Bandar untuk 3 ribu buah rumah;
- (iii) RM60 juta untuk Program Ameniti Sosial, terutamanya projek perparitan bagi mencegah berlakunya banjir. Tumpuan diberikan kepada negeri-negeri yang terlibat banjir seperti Kelantan, Kedah, Terengganu, Pahang, Sabah dan Sarawak;
- (iv) Sebagai pemangkin keusahawanan di kawasan luar bandar dan komuniti desa, RM70 juta untuk meneruskan Program *Rural Business Challenge* dan Program Desa Lestari; serta
- (v) RM67 juta diperuntukkan bagi Projek Kenderaan Bas MARA, untuk pengendalian pengangkutan bas di laluan yang tidak ekonomik di luar bandar.

Tuan Yang di-Pertua, langkah kelima. Sektor pelancongan merupakan sektor yang paling berpotensi untuk menjana ekonomi negara dalam keadaan kini. Untuk 2016, kerajaan menasaskan 30.5 juta pelancong yang dijangka menyumbang sebanyak RM103 bilion kepada ekonomi negara. RM1.2 bilion pula diperuntukkan kepada Kementerian Pelancongan untuk tujuan ini.

Tuan Yang di-Pertua, tambahan lagi permohonan visa secara atas talian atau *online application* akan dilaksanakan bermula dengan negara China, India, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Amerika Syarikat dan Kanada. Di samping itu, untuk memudahkan pelancong dan pelawat untuk berkunjung ke Malaysia, kerajaan akan melaksanakan e-Visa menjelang pertengahan 2016.

Seterusnya, bagi mengambil peluang atas kedudukan ringgit, kini dan usaha untuk menarik lebih ramai pelancong, pengecualian cukai pendapatan sedia ada sebanyak 100% daripada pendapatan berkanun diberikan kepada pengusaha pelancongan dilanjutkan mulai tahun taksiran 2016 sehingga tahun taksiran 2018.

Tuan Yang di-Pertua, seperti yang kita sedia maklum, aktiviti ekonomi dalam sektor pertanian adalah sumber makanan negara dan merupakan tempat pergantungan pendapatan bagi petani dan nelayan. Sehubungan ini, RM5.3 bilion diperuntukkan kepada Kementerian Pertanian dan Industri Asas Tani. Antara program yang akan dilaksanakan:

- (i) RM450 juta bagi pelbagai program berimpak tinggi seperti program penanaman buah-buahan dan sayur-sayuran serta geran pepadanan dan penyelidikan produk herba dan penternakan ikan dalam sangkar.
- (ii) RM180 juta bagi menaik taraf infrastruktur saliran dan pengairan di kawasan Pembangunan Pertanian Bersepadu.
- (iii) RM190 juta kepada FAMA, bagi tujuan Program Penurunan Harga dengan menambah 50 buah lagi pasar tani dan mewujudkan 150 Agrobazaar Rakyat 1Malaysia (ABR1M) yang baru. 40% daripada barang jualan ABR1M, adalah barang-barang basah seperti ikan dan sayur yang harganya dianggarkan 5% hingga 30% lebih rendah daripada harga pasaran; dan
- (iv) RM90 juta diperuntukkan untuk Program Pembangunan Agropreneur Muda dalam bentuk geran in-kind, Dana Pembiayaan Usahawan, penjenamaan semula MARDI, Jabatan Veterinar, Jabatan Pertanian dan Jabatan Perikanan; serta pelaksanaan Projek Ladang Pengganda untuk penternakan lembu dan ladang ayam kampung.

Dalam mengolah dasar sesuai dengan keadaan ekonomi terkini, kerajaan mencadangkan galakan cukai bagi aktiviti pengeluaran bahan makanan dilanjutkan sehingga tahun 2020. Insentif yang disediakan adalah seperti berikut:

- (i) syarikat yang melabur dalam syarikat subsidiari yang menjalankan projek pengeluaran bahan makanan, akan diberi potongan cukai bersamaan jumlah pelaburan yang dibuat;
- (ii) syarikat yang menjalankan projek baharu pengeluaran bahan makanan pula diberi pengecualian cukai pendapatan 100% selama 10 tahun; dan
- (iii) syarikat sedia ada yang menjalankan projek pembesaran pula juga diberikan insentif yang sama untuk tempoh 5 tahun.

Skop insentif juga akan diperluas kepada ternakan rusa, tanaman cendawan, kelapa, rumpai laut, lebah madu dan kelulut serta tanaman makanan ternakan seperti ubi keledek dan ubi kayu.

Tuan Yang di-Pertua, sehubungan dengan tindakan-tindakan tadi, kerajaan akan melipat gandakan sokongan untuk memperkukuhkan eksport negara. Dengan itu, RM235 juta diperuntukkan kepada MATRADE untuk Program Promosi 1Malaysia, Dana Eksport Perkhidmatan dan Dana Promosi Eksport. MATRADE dan SME Corp juga akan meningkatkan keupayaan PKS dan syarikat peringkat pertengahan atau *mid-tier*, untuk mengeksport barangan dan perkhidmatan ke luar negara.

Seterusnya, bagi mempelbagaikan penggunaan mata wang asing untuk urusan perdagangan pula, Bank Negara Malaysia menyediakan kemudahan *credit swap* Ringgit-Renminbi kepada bank tempatan. Pada masa ini, PKS boleh menuntut pengecualian cukai pendapatan sebanyak 10% atau 15% daripada nilai peningkatan eksport. Untuk terus meningkatkan eksport, PKS diberi kelonggaran mematuhi syarat nilai tambah iaitu 30% kepada 20% dan 50% kepada 40% bagi produk perkilangan. Kelonggaran ini akan diberikan bagi tahun taksiran tahun 2016 hingga tahun 2018.

Bagi menggalakkan perkhidmatan penilaian dan pematuhan piawaian antarabangsa dilakukan di dalam negara, kerajaan akan memberi galakan untuk penubuhan *Independent Conformity Assessment Bodies* (ICAB). Tuan Yang di-Pertua, setakat hari ini, Malaysia telah menandatangani 13 Perjanjian Perdagangan Bebas (FTA) iaitu 6 secara serantau melalui ASEAN dan 7 secara dua hala. Sebagai sebuah negara yang mengamalkan dasar ekonomi terbuka, di mana jumlah dagangan adalah sekitar 150% melebihi KDNK, kerajaan telah menerima secara prinsipnya Perjanjian Perkongsian Trans-Pasifik (TPP). Walau bagaimanapun, pertimbangan secara muktamad akan dibuat di Parlimen kelak.

Tuan Yang di-Pertua, Keutamaan Kedua: Meningkatkan Produktiviti, Inovasi Dan Teknologi Hijau.

Lonjakan inovasi dan kreativiti adalah kritikal untuk meningkatkan produktiviti kita. Penggunaan teknologi hijau akan turut membantu melestarikan sumber-sumber asli negara. Oleh yang demikian, kerajaan menyasarkan pertumbuhan produktiviti buruh sebanyak 3.7 peratus setahun melalui:

Langkah Satu: Bagi menjadikan negara sebagai hab teknologi yang kompetitif di rantau ini, RM1.5 bilion diperuntukkan kepada Kementerian Sains, Teknologi dan Inovasi.

Lantaran, 2016 akan diisytiharkan sebagai Tahun Pengkomersilan Malaysia, dalam melonjakkan hasil produk R&D oleh institusi penyelidikan tempatan. Maka, inisiatif-inisiatif berikut akan dilaksanakan:

- (i) PKS yang membuat perbelanjaan untuk projek R&D sehingga RM50 ribu bagi setiap tahun taksiran, layak menuntut potongan cukai dua kali secara automatik. Kemudahan ini diberikan bagi tahun taksiran 2016 sehingga 2018;
- (ii) RM 100 juta kepada Agensi Inovasi Malaysia;
- (iii) RM200 juta di bawah Skim Dana Lonjakan Teknologi dan Inovasi oleh Malaysia Debt Ventures Bhd;
- (iv) RM35 juta kepada MaGIC, sebagai Peneraju Hab Keusahawanan dan Inovasi Serantau, termasuk RM10 juta sebagai dana permulaan untuk *Corporate Entrepreneurs Responsibility Fund*;
- (v) RM30 juta untuk pelbagai program keusahawanan generasi muda seperti *Global Entrepreneurship Community*, BAHTERA, GREAT, 1MET, *National Innovation Competition* serta Projek Perintis Coding di sekolah; dan
- (vi) Bagi menggiatkan aktiviti *demand driven innovation*, pada tahun 2016, kerajaan akan memperuntukkan RM50 juta untuk *Public-Private Research Network*.

Tuan Yang di-Pertua, Langkah Dua: Bagi mempertingkatkan penggunaan teknologi dalam sektor pembinaan, kerajaan akan menggalakkan lagi penggunaan teknologi *Industrialised Building System* atau IBS. Sehubungan itu, kerajaan menggalakkan lebih banyak syarikat mengguna pakai teknologi IBS.

Bagi tujuan ini, dana khas *IBS Promotion Fund* sebanyak 500 juta ringgit disediakan melalui SME Bank, sebagai pinjaman mudah kepada pemaju dan kontraktor kategori G5 dan ke bawah.

Langkah Tiga, Kementerian Tenaga, Teknologi Hijau dan Air akan melaksanakan pelbagai usaha teknologi hijau termasuk penyediaan bekalan air bersih,

melalui pembinaan loji rawatan air, dengan peruntukan RM877 juta. RM515 juta pula, diperuntukkan bagi meningkatkan mutu bekalan elektrik di Sabah.

Kerajaan turut menyasarkan pengurangan intensiti pelepasan gas rumah hijau sehingga 40 peratus KDNK pada tahun 2020, melalui:

- (i) Pelaksanaan Pelan Tindakan Mobiliti Elektrik termasuk proses audit tenaga dengan peruntukan RM45 juta;
- (ii) Pihak Berkusa Pembangunan Tenaga Lestari atau SEDA melaksanakan Skim Pemetaran Tenaga Bersih, dengan kuota 100 MW setahun, dalam menggalakkan penggunaan solar photovoltaic; dan
- (iii) Melanjutkan tempoh pelaksanaan Skim Pembiayaan Teknologi Hijau sehingga 31 Disember 2017, dengan dana sebanyak RM1.2 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, Keutamaan Ketiga: Mempersiaga Modal Insan. Perkara ini amat kritikal untuk masa depan negara. Justeru kerajaan akan mengambil langkah-langkah seperti:

Langkah 1. Di bawah Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025, sebanyak RM41.3 bilion akan diperuntukkan pada 2016. Antara lain, kerajaan akan membina:

- 30 sekolah rendah;
- 27 sekolah menengah;
- 4 buah MRSM di Sik, Kedah, serta Ketereh, Tanah Merah, Kelantan, Bagan Datoh, Perak; dan
- 5 buah Sekolah Berasrama Penuh di Alor Gajah, Melaka, Pendang, Kedah, Segamat dan Ledang di Johor dan Jerantut, Pahang.

Untuk peringkat kelas prasekolah pula, RM44.6 juta diperuntukkan untuk pelbagai program di 9,113 buah kelas seluruh Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, untuk meningkatkan penguasaan bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris, RM135 juta diperuntukkan bagi program Memartabat Bahasa Malaysia dan Memperkukuh Bahasa Inggeris.

Oleh sebab, Bahasa Inggeris amat penting dalam persaingan global semasa, maka dua lagi inisiatif, iaitu *Dual Language Programme* dan *Highly Immersive Programme* akan dilaksanakan secara optional dengan kos RM38.5 juta. Dalam hal ini, 300 buah sekolah telah dikenal pasti sebagai projek perintis.

Bagi meringankan tanggungan ibu bapa untuk perbelanjaan persekolahan anak-anak, bantuan RM100 akan diteruskan. Mulai Januari 2016, ia hanya dikhususkan

kepada pelajar sekolah dari kalangan isi rumah berpendapatan RM3000 ke bawah. Ini memanfaatkan 3.5 juta pelajar dengan peruntukan RM350 juta.

Selain itu, program rancangan makanan tambahan yang melibatkan 550 ribu pelajar dari keluarga miskin yang tersenarai dalam eKasih akan ditambah baik. Program ini, yang sebelumnya hanya tertakluk kepada makanan waktu rehat, akan diperluaskan dengan kos tambahan 173 juta ringgit untuk sarapan pagi. Kos keseluruhan program ini sebanyak RM423 juta.

Tuan Yang di-Pertua, seperti tahun-tahun sebelum ini kerajaan juga terus menyediakan peruntukan untuk membangunkan dan menyelenggara fasiliti pendidikan untuk Sekolah Kebangsaan; Sekolah Jenis Kebangsaan Cina; Sekolah Jenis Kebangsaan Tamil; Sekolah Mubaligh; Sekolah Berasrama Penuh; Sekolah Agama Bantuan Kerajaan; MRSM; Sekolah Pondok yang berdaftar dan Sekolah Menengah Kebangsaan Cina atau *Conforming School* yang mengguna pakai kurikulum kebangsaan. Peruntukan bagi tujuan ini, keseluruhannya berjumlah RM500 juta.

Langkah Dua: Pembiayaan biasiswa diteruskan dengan agihan, antaranya seperti berikut:

- RM1.65 bilion melalui Jabatan Perkhidmatan Awam;
- RM288 juta melalui Kementerian Pendidikan;
- RM250 juta melalui Kementerian Pendidikan Tinggi; dan
- RM258 juta melalui Kementerian Kesihatan.

Selanjutnya, dalam menggalakkan lagi pendidikan tinggi, sukacita saya umumkan, had maksimum pelepasan cukai ke atas yuran pengajian pendidikan tinggi bagi pembayar cukai individu, dinaikkan kepada RM7000 daripada RM5000 setahun.

Ini dilengkapi lagi dengan penerusan Program Baucar Buku 1Malaysia yang bernilai RM250, bagi 1.2 juta pelajar. Untuk mengelakkan salah guna baucar ini, kaedah penebusan akan diperkemaskan hanya di kedai-kedai buku yang diiktiraf.

Tuan Yang di-Pertua, **Langkah Tiga:** Dalam usaha untuk meningkatkan pendapatan pekerja, kita menyasarkan 60 peratus daripada 1.5 juta pekerjaan baharu, adalah pekerja berkemahiran TVET menjelang 2020. Sejumlah RM4.8 bilion diperuntukkan kepada 545 Institusi TVET di bawah Bajet ini.

Dalam usaha ini juga, MITI akan menubuhkan sebuah Jawatankuasa Kemahiran Industri bagi menyelaras program TVET dengan kerjasama pihak industri. Selain daripada itu, lebih 330 ribu pelatih akan mendapat manfaat daripada inisiatif ini melalui antaranya program-program berikut:

- (i) RM585 juta untuk peralatan latihan TVET di Politeknik, Kolej Komuniti, Institut Kemahiran MARA, Institut Kemahiran Belia

Negara, Institut Latihan Perindustrian, GiatMARA dan Kolej Vokasional;

- (ii) RM350 juta untuk membiayai program di bawah Perbadanan Tabung Pembangunan Kemahiran; dan
- (iii) RM80 juta untuk penubuhan Akademi Pelancongan di Kolej Komuniti Kota Kinabalu, Kolej Vokasional Sandakan serta Institut Latihan Perindustrian Serian, Sarawak.

Tuan Yang di-Pertua, Langkah Empat pula, berkenaan Memperkasa Belia, Komuniti dan NGO. Bagi langkah ini, Bajet 2016 memperuntukkan RM930 juta kepada Kementerian Belia dan Sukan bagi inisiatif berikut:

- (i) RM280 juta untuk latihan teknikal dan vokasional di Institut Kemahiran Belia Negara dan Institut Kemahiran Tinggi Belia Negara;
- (ii) RM50 juta untuk meningkatkan aktiviti pembangunan belia dalam kegiatan ekonomi dan keusahawanan;
- (iii) RM145 juta untuk mempersiapkan atlet negara untuk menghadapi cabaran Sukan SEA ke-29, dan Sukan Para ASEAN ke-9 pada tahun 2017 di Kuala Lumpur;
- (iv) RM75 juta untuk terus melahirkan jaguh sukan bertaraf dunia melalui Program Pembangunan Podium Sukan Elit;
- (v) RM22 juta untuk membina 2 Kompleks Sukan di Bagan Datoh dan Kuantan; dan
- (vi) RM360 juta untuk menambah baik Program Latihan Khidmat Negara bagi 20 ribu pelatih. Ia melibatkan kurikulum baru seperti kemahiran berfikir secara kreatif dan kemahiran teknikal.

Akhir sekali, RM160 juta disediakan untuk NGO-NGO, bagi melaksanakan program berasaskan pembangunan komuniti, perpaduan, kebajikan masyarakat, kesihatan dan keselamatan.

Tuan Yang di-Pertua, Langkah Lima, memfokus kepada Kualiti Tenaga Kerja. Bagi meningkatkan kebolehpasaran tenaga kerja, program seperti berikut akan dilaksanakan:

- (i) Memperuntukkan 30 peratus daripada Kumpulan Wang Pembangunan Sumber Manusia, sebagai dana terkumpul bagi melaksanakan program latihan mengikut keperluan industri setempat di Sabah dan Sarawak, serta *Outplacement Centre* bagi melatih semula pekerja yang telah diberhentikan; dan

- (ii) Melatih 15 ribu peserta melalui program Skim Latihan 1Malaysia atau SL1M dengan kos RM250 juta yang akan dibiayai sepenuhnya oleh GLC.

Tuan Yang di-Pertua, untuk menambah baik pengurusan tenaga kerja asing pula, sebanyak RM77 juta akan diperuntukkan oleh PSMB bagi menjalankan program seperti *Train & Replace* dalam bidang terpilih seperti hospitaliti, perkapalan dan pengangkutan.

Tuan Yang di-Pertua, kerajaan terus komited dengan hasrat untuk mencapai sekurang-kurangnya 30 peratus penglibatan wanita di peringkat membuat keputusan dalam sekolah awam dan swasta. Ini termasuklah di peringkat Lembaga Pengarah; dan kerajaan akan sentiasa memantau pencapaian dasar ini.

Tuan Yang di-Pertua, Keutamaan Keempat: Memperkasa Agenda Bumiputera. Perlu saya tegaskan, bahawa pemerikasaan Bumiputera adalah agenda nasional dan ini tentunya, merangkumi pembangunan masyarakat Bumiputera di Sabah dan Sarawak.

Sebanyak RM150 juta disalurkan kepada TERAJU untuk pelaksanaan pelbagai program termasuk Skim Usahawan Permulaan Bumiputera dan Program Syarikat Bumiputera Berprestasi Tinggi

RM150 juta diperuntukkan kepada Yayasan Peneraju Pendidikan Bumiputera untuk melaksanakan program Peneraju Tunas, Peneraju Profesional serta Peneraju Skil dan Iltizam. Manakala, kepada MARA pula, diperuntukkan RM3.7 bilion termasuk menaja pengajian 72 ribu pelajar Bumiputera di peringkat pendidikan tinggi.

Bagi memantapkan pemilikan ekuiti serta memperhebat keusahawanan dan perniagaan Bumiputera, peruntukan akan diberikan seperti berikut:

- (i) RM400 juta kepada Dana Ekuiti Nasional Berhad atau EKUINAS;
- (ii) RM250 juta kepada Perbadanan Usahawan Nasional Berhad;
- (iii) RM 150 juta kepada Pelaburan Hartanah Berhad; dan
- (iv) RM 100 juta sebagai pinjaman kepada UDA Holdings untuk tujuan pembangunan Kampung Baru Kuala Lumpur.

Tuan Yang di-Pertua, Manakala, untuk agenda pembangunan di Sabah dan Sarawak langkah-langkah berikut akan dilaksanakan:

- (i) Lebuhraya Pan Borneo Sarawak yang meliputi jajaran sepanjang 1,090 km, dijangka siap sepenuhnya pada 2021 dengan anggaran kos sebanyak RM16.1 bilion.

Di Sabah pula, fasa 1 lebuhraya ini akan mula dibina pada 2016 meliputi 706 kilometer, bermula dari Sindumin ke Tawau dengan anggaran kos RM12.8 bilion. Sukacita saya berkongsi sekali lagi,

Lebuhraya Pan Borneo ini akan bebas daripada sebarang bayaran tol,

- (ii) Pengangkutan penumpang udara merupakan antara mod utama pengangkutan bagi penduduk pedalaman di Sabah dan Sarawak serta Labuan. Maka perkhidmatan pengangkutan penumpang udara domestik kelas ekonomi bagi laluan *Rural Air Services* dikecualikan daripada GST,
- (iii) Sebagai satu program baru, RM70 juta disediakan melalui Bank Simpanan Nasional dengan kerjasama Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak bagi pinjaman tanpa faedah untuk tujuan membina rumah-rumah panjang dengan had pinjaman RM50 ribu untuk setiap unit di rumah panjang;
- (iv) RM70 juta sebagai subsidi baja padi huma disediakan untuk meningkatkan bekalan makanan dan pendapatan penanam padi huma yang meliputi kawasan seluas 65 ribu hektar di Sarawak dan 11 ribu hektar di Sabah;
- (v) RM260 juta disediakan untuk Program 1Harga 1Sarawak dan Program 1Harga 1Sabah bagi memastikan keseragaman harga barangan terpilih di seluruh negara;
- (vi) RM115 juta disediakan khusus bagi Program Khas Bumiputera Sabah dan Sarawak seperti untuk projek *native customary rights* yang merangkumi prosedur-prosedur pemetaan dan pengukuran tanah-tanah adat serta melibatkan kos membina *native courts* atau mahkamah-mahkamah adat. Bagi projek *native customary rights*, RM20 juta daripada jumlah tersebut untuk pemetaan tanah di Sabah dan RM30 juta pula untuk tujuan yang sama di Sarawak; dan
- (vii) Meningkatkan perkhidmatan Klinik Bergerak 1Malaysia di pedalaman Sabah dan Sarawak termasuk pembelian bot dan kenderaan baru.

Tuan Yang di-Pertua, Keutamaan Kelima: Meringankan Kos Sara Hidup Rakyat. Hal ini adalah amat dekat di hati saya dan kerajaan. Makanya, pelbagai inisiatif akan dilakukan melalui:

Langkah Satu: Meningkatkan Taraf Hidup Isi Rumah B40, di mana:

- (i) TEKUN akan menyediakan RM600 juta yang meliputi RM500 juta untuk usahawan Bumiputera dan RM100 juta untuk 10 ribu

usahawan India melalui Skim Pembangunan Usahawan Masyarakat India. Selain itu, RM50 juta disediakan oleh SME Bank untuk membantu usahawan kecil India;

- (ii) Tambahan RM200 juta kepada dana sedia ada untuk Amanah Ikhtiar Malaysia bagi kemudahan pembiayaan mikro kepada isi rumah B40;
- (iii) RM100 juta disediakan di bawah Program Pembangunan Sosioekonomi Masyarakat India yang melibatkan kerjasama NGO dengan Institut Latihan Kemahiran Swasta;
- (iv) Tambahan RM90 juta sebagai pinjaman mikro kredit kepada penjaja dan peniaga-peniaga kecil kaum Cina yang termasuk RM50 juta untuk KOJADI.
Seterusnya RM40 juta bagi melaksanakan projek infrastruktur dan program pinjaman mudah kepada penduduk kampung-kampung baru Cina bagi pembayaran premium tanah dan membaik pulih rumah;
- (v) RM50 juta kepada Kementerian Kemajuan Luar Bandar dan Wilayah untuk Program Latihan Kemahiran dan Kerjaya serta Program Peningkatan Pendapatan. Melalui kedua-dua program ini, peserta akan mendapat manfaat latihan kemahiran dan juga bantuan berbentuk aset serta bahan mentah; dan
- (vi) Menyediakan RM100 juta kepada Institut Latihan Kemahiran Swasta dan NGO bagi meningkatkan kemahiran B40 untuk mereka mendapat pekerjaan atau memulakan perniagaan.

Tuan Yang di-Pertua, sejak dulu lagi, kerajaan ini sungguh prihatin terhadap kebajikan dan kemajuan masyarakat Orang Asli. Untuk ini, sebanyak RM300 juta disediakan bagi melaksanakan:

- (i) Pembangunan Perkampungan Bersepadu antaranya di Sungai Siput, Perak yang merangkumi pembinaan jalan perhubungan, penyediaan bekalan elektrik dan air terawat dengan peruntukan RM80 juta;
- (ii) Bantuan makanan tambahan, wang saku dan tambang pengangkutan sekolah sebanyak RM45 juta; dan
- (iii) Projek pembangunan ladang getah dan kelapa sawit serta tanaman kontan, menerusi Projek Pembangunan Ekonomi Orang Asli sebanyak RM25 juta.

Untuk golongan B40 lagi, program eRezeki dan eUsahawan akan diperluaskan ke seluruh negara, untuk menambah peluang pekerjaan dan meningkatkan pendapatan mereka. Kerajaan menasaskan 100 ribu dari kalangan B40 mendapat manfaat dengan peruntukan sebanyak RM100 juta, yang disediakan oleh Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Untuk golongan pesawah, pekebun kecil dan penoreh getah pula, Bajet kali ini menyediakan RM852 juta kepada RISDA dan FELCRA untuk melaksanakan pelbagai program peningkatan pendapatan dan produktiviti. Kerajaan bercadang menambah baik Insentif Pengeluaran Getah IPG. Untuk ini, sukacita saya umumkan, paras pengaktifan IPG dinaikkan daripada RM4.60, kepada RM5.50 sekilogram, bagi getah SMR20 *Freight On Board*. Bagi getah skrap atau *cuplumps* di peringkat ladang pula, dinaikkan daripada RM1.75, kepada RM2.20 sekilogram.

Sebagai ilustrasi, berdasarkan purata pengeluaran 250 kilogram sebulan bagi setiap hektar, pemilik kebun seluas 2 hektar dijangka mampu meraih pendapatan seribu ringgit sebulan. Ini adalah pada harga pasaran getah skrap RM2 sekilogram.

Kini, dengan bayaran tambahan IPG sebanyak 20 sen bagi setiap kilogram, pendapatan keseluruhan pemilik kebun tersebut akan meningkat kepada RM1,100 sebulan. Dengan penambahbaikan IPG ini juga Tuan Yang di-Pertua, jikalau senario tadi hanya merujuk kepada seorang pemilik kebun, secara keseluruhannya pula, melalui Bajet ini seramai 300 ribu pekebun getah akan menerima manfaat tambahan daripada Kerajaan. Jumlah peruntukan yang dianggarkan adalah sebanyak RM200 juta.

Selanjutnya, bagi menggalakkan petani meningkatkan mutu padi dan hasil tuaian mereka, kerajaan akan melaksanakan inisiatif Pemutuan Sebenar Padi dan menambah baik Skim Subsidi Harga Padi, mulai 1 Januari 2016. Pemutuan Sebenar Padi adalah berasaskan penyeragaman harga padi pada paras RM1,200 setiap tan metrik. Sebagai pelengkap kepada inisiatif ini, kerajaan juga meningkatkan kadar SSHP dari RM248.10 kepada RM300 bagi setiap tan metrik. Maksudnya, sekiranya seseorang petani itu menghasilkan 6 tan metrik padi, yang menepati kualiti pemutuan 20 peratus pemetongan, beliau layak mendapat bayaran hasil jualan sebanyak RM5,760.

Bukan itu sahaja, petani tersebut juga akan menerima penambahbaikan menerusi peningkatan kadar SSHP menjadikan jumlah pendapatannya meningkat daripada RM1,190 kepada RM1,440. Maka, secara keseluruhannya, setelah ini, petani tersebut akan mendapat 7,200 ringgit, pada setiap kali penuaian. Suka saya menyatakan di sini, seramai 155 ribu pesawah akan menikmati penambahbaikan skim ini.

Langkah Dua: Seperti kita tahu, isu pemilikan rumah adalah isu yang sering dibangkitkan semenjak beberapa tahun ini. Pelaksanaannya memerlukan penglibatan

pelbagai agensi. Tuan Yang di-Pertua, Bajet 2016, meneruskan pelbagai program pemilikan rumah bagi segenap lapisan pendapatan seperti berikut:

- (i) Membina 175 ribu unit rumah oleh PR1MA, yang dijual 20 peratus di bawah harga pasaran, dengan peruntukan RM1.6 bilion. Sebanyak 10 ribu unit dijangka siap tahun hadapan;
- (ii) Membina 10 ribu unit Rumah Mesra Rakyat oleh Syarikat Perumahan Negara Berhad, dengan pemberian subsidi RM20 ribu bagi seunit rumah dengan peruntukan RM200 juta;
- (iii) Membina 100 ribu unit rumah Perumahan Penjawat Awam 1Malaysia atau PPA1M, menjelang tahun 2018, dengan harga di antara RM90 ribu hingga RM300 ribu. Bantuan Dana Mudahcara sehingga 25 peratus daripada kos pembangunan disediakan;
- (iv) Membina 22,300 unit pangsapuri dan 9800 unit rumah teres di bawah Program Perumahan Rakyat oleh KPKT dengan peruntukan RM863 juta;
- (v) Menyediakan Skim Pembiayaan Deposit Rumah Pertama di bawah KPKT, sebagai sumbangan kepada pembeli rumah pertama untuk rumah mampu milik bagi tujuan bayaran deposit. Untuk ini, RM200 juta diperuntukkan;
- (vi) Membina 5 ribu unit rumah PR1MA dan PPA1M di 10 lokasi sekitar stesen dan koridor LRT serta monorel, antaranya di Pandan Jaya, Sentul dan Titiwangsa;
- (vii) Memperuntukkan RM60 juta kepada Jabatan Kemajuan Orang Asli khusus untuk pembinaan rumah masyarakat Orang Asli;
- (viii) Membina rumah untuk generasi kedua peneroka, iaitu 20 ribu unit rumah oleh FELDA, 2 ribu unit rumah oleh FELCRA dan 2 ribu unit rumah oleh RISDA.
- (ix) Membina 800 unit rumah mampu milik oleh GLC berhampiran stesen MRT dalam Kawasan Pusat Bandar Kwasa Damansara oleh Kwasa Land milik KWSP, dan 4,600 unit rumah mampu milik oleh Sime Darby Property; dan
- (x) Memperuntukkan RM40 juta di bawah KPKT, bagi pemulihan projek perumahan swasta terbengkalai. Selain itu, pengecualian duit setem diberikan ke atas surat cara pembiayaan pinjaman kepada kontraktor penyelamat dan pembeli asal rumah terbengkalai.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya, bagi menyediakan persekitaran penduduk yang selesa, langkah berikut akan dilaksanakan:

- (i) RM150 juta bagi membina dan membaik pulih 11 ribu rumah daif di kawasan luar bandar oleh KKLW; dan
- (ii) RM155 juta bagi penyelenggaraan perumahan awam kos rendah, dan tabung Penyelenggaraan 1Malaysia oleh KPKY. Antara lain, tabung ini membolehkan pembiayaan 100 peratus untuk membaiki lif, *railing*, serta pendawaian semula.

Tuan Yang di-Pertua, Langkah Tiga: Sememangnya, negara mana yang tidak mahu kualiti perkhidmatan kesihatan terbaik dan bertaraf dunia. Inilah yang sentiasa diperjuangkan oleh Kerajaan Barisan Nasional sejak dahulu, kini dan selamanya. Antara projek yang akan dilaksanakan adalah:

- (i) Membina 5 hospital baru di Pasir Gudang, Kemaman, Pendang, Maran dan di Cyberjaya;
- (ii) Memulakan operasi Hospital Wanita dan Kanak-kanak Kuala Lumpur, yang bernilai RM848 juta pada Oktober 2016;
- (iii) Projek Pembangunan Semula Hospital Kajang;
- (iv) RM260 juta bagi membina dan menaik taraf klinik desa, klinik kesihatan dan klinik pergigian, berserta kuarters di seluruh negara;
- (v) RM52 juta bagi operasi 328 Klinik 1Malaysia sedia ada, dan pembukaan 33 klinik 1Malaysia baharu;
- (vi) RM72 juta untuk bantuan perubatan, termasuk hemodialisis, yang memanfaatkan hampir 10 ribu pesakit kurang berkemampuan; dan
- (vii) RM4.6 bilion untuk bekalan ubat, *consumables*, vaksin dan *reagents* kepada semua hospital dan klinik Kerajaan.

Bermula 1 Januari 2016 juga, kerajaan akan mengenakan caj penuh rawatan kepada pesakit bukan warganegara Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua, Langkah Empat: Kerajaan akan terus memperkukuh sistem jaringan perlindungan sosial dengan peruntukkan hampir RM2 bilion kepada Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, untuk membantu golongan OKU, warga emas dan keluarga miskin. Untuk tujuan ini, antara program yang akan dilaksanakan adalah:

- (i) RM445 juta bagi meneruskan pemberian RM350 sebulan kepada OKU bekerja dan RM200 sebulan kepada OKU yang tidak bekerja

serta untuk penjagaan OKU terlantar sebanyak RM300 ringgit sebulan. Kesemuanya ini, akan memanfaatkan hampir 150 ribu OKU;

- (ii) RM100 juta disediakan termasuk untuk menambah 20 buah lagi Pusat Pemulihan Dalam Komuniti; dan
- (iii) Bantuan RM662 juta untuk anak daripada keluarga miskin berjumlah RM100 hingga RM450 sebulan, serta warga emas miskin sebanyak RM300 sebulan.

Tuan Yang di-Pertua, dalam setahun yang lepas, negara telah dilanda dua bencana yang besar, iaitu banjir besar pada penghujung 2014, dan gempa bumi di Ranau, Sabah. Musibah dan tragedi ini, jika tidak diambil langkah yang proaktif boleh menyebabkan kerugian berbilion ringgit dan lebih penting lagi, kehilangan nyawa dan anggota. Maka, bagi memperkukuh pengurusan bencana alam, RM180 juta disediakan termasuk untuk penubuhan Agensi Pengurusan Bencana Negara di bawah JPM.

Seterusnya, RM730 juta diperuntukkan bagi Projek Rancangan Tebatan Banjir di seluruh negara. Manakala, RM60 juta untuk Program Ramalan dan Amaran Banjir Negara serta membangunkan Sub-Pusat Gempa Bumi dan Tsunami Nasional di Sabah.

Tuan Yang di-Pertua, Ahli-ahli Dewan yang mulia serta Rakyat Malaysia sekalian, Jelasnya, apa yang pentadbiran kerajaan sedia ada selama ini, sedang lakukan dan laksanakan, dengan sehabis baik ini, sebetulnya merupakan tali-temali, sambung-menyambung dasar serta perancangan pimpinan negara sejak dekad-berdekad. Lantas, ingin saya ulangi, Bajet ini satu antara langkah dalam rantaian langkah-langkah besar terakhir, yang hanya tinggal sedikit masa lagi sebelum mentari sebagai negara maju, menzahirkan cahayanya. Pucuk pangkalnya, sebagaimana baik pun perancangan yang dibuat, sedemikian apa pun rencana yang disusun, hukum hakam dan resmi bernegara, seperti tercatat dalam tawarikh kehidupan, membuktikan bahawa hatta sebuah tamadun pun akan gagal jika mana kerukunan, kestabilan dan kebersatuan negara tidak diperkenalkan.

Tuan Yang di-Pertua, oleh sebab itulah, tatkala membicarakan tentang ketenteraman tanah air, tiada kalimah sebagai ibarat, tiada kata sebagai umpama, yang dapat menunjukkan berapa kita berterima kasih menghargai jasa serta pengorbanan anggota keselamatan, mahupun para perajurit dalam menjamin keamanan pertiwi. Oleh yang demikian, kerajaan komited untuk melaksanakan pelan pembangunan keupayaan Angkatan Tentera Malaysia atau ATM secara berperingkat.

Sehubungan itu, sebanyak RM17.3 bilion disediakan untuk Kementerian Pertahanan. Antaranya bagi perolehan 6 buah *Littoral Combatant Ship*, sistem

persenjataan *Very Short Range Air Defense*, kereta berperisai dan pesawat Airbus A-400M. Tambahan lagi, ATM akan diperlengkapkan dengan teknologi terkini, termasuk penggunaan *Unmanned Airborne System* untuk meningkatkan keupayaan *Intelligence, Surveillance and Reconnaissance*.

Sejumlah RM523 juta pula, diperuntukkan untuk pembangunan kem tentera darat ESSCOM di FELDA Sahabat, Lahad Datu, Sabah. Seterusnya, bagi mengenang jasa dan khidmat bakti wira-wira kita, sebanyak RM160 juta diperuntuk bagi membina 4 ribu unit lagi kuarters anggota Angkatan Tentera Malaysia. Tidak cukup sekadar itu, Lembaga Tabung Angkatan Tentera, sedang merancang untuk membina tambahan 2 ribu unit lagi rumah mampu milik kepada anggotanya bermula tahun hadapan. Di samping itu, kerajaan bersetuju supaya Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia, diperuntukkan sejumlah 864 juta ringgit, bertujuan antaranya perolehan *Offshore Patrol Vessel* dan kapal peronda.

Manakala, bagi mempertingkatkan keselamatan dan ketenteraman awam dalam negeri, untuk terus mengurangkan kadar jenayah sejumlah RM13.1 bilion disediakan. Inisiatif-inisiatif berikut akan dilaksanakan:

- (i) RM155 juta untuk pembinaan 2 buah Ibu Pejabat Polis Daerah atau IPD baharu, iaitu di Lawas, Sarawak dan Kita Kinabalu, Sabah serta 10 buah IPD dan 5 buah balai polis yang masih dalam pembinaan;
- (ii) merancang untuk membina 2 ribu unit lagi rumah mampu milik bagi anggota Polis Diraja Malaysia atau PDRM, antaranya di Rawang dan kawasan-kawasan yang sedang dikenal pasti;
- (iii) RM36 juta untuk membina pejabat, kuarters dan menaik taraf depot tahanan imigresen;
- (iv) RM50 juta bagi mempertingkatkan langkah keselamatan penjara; dan
- (v) RM20 juta untuk Program Bandar Selamat di 60 kawasan hitam, antaranya melalui pengasingan laluan pejalan kaki dan pencahayaan di kawasan tersebut.

Sukacita saya mengumumkan, penambahan 500 unit Rondaan Bermotosikal PDRM lagi dan 500 unit lagi kereta peronda, dengan peruntukan keseluruhan sebanyak RM35 juta.

Tuan Yang di-Pertua, bagi menguat kuasa lagi usaha integriti dan mengurangkan ketirisan serta rasuah, SPRM akan terus dimantapkan dengan program-

program serta latihan yang relevan. Dengan ini, bilangan pegawai SPRM akan turut ditambah mengikut keperluan.

Merujuk kepada falsafah Rancangan Malaysia Kesebelas lagi, Tuan Yang di-Pertua, seperti mana yang telah saya nyatakan di awal ucapan tadi, tentang rupa wajah dan warna-warna kemajuan negara serta sahsiah rakyat yang kita dambakan, ketika mana memasuki gelanggang negara maju kelak, dalam apa jua yang direncanakan, seperti dokumen Bajet ini, perihal kebajikan dan kepentingan rakyat, menjadi keutamaan.

Seperti mana ramai makrufi, Malaysia kontemporari ini, sudah pun dikenali sebagai sebuah negara Islam yang progresif lagi dinamik sehingga disegani di seantero dunia. Sejak tahun-tahun kebelakangan, kerajaan sedang menuju maksud dalam usaha menepati kerangka Maqasid Syariah dan pengertian wasatiyyah. Walau apa pun, untuk memenuhi tuntutan maqasid syariah, bukanlah sesuatu yang mudah. Apatah lagi berkait ciri kemajmukan rakyat di negara ini. Sememangnya pun, tanpa disedari, sejak meraih kemerdekaan kita telah mengamalkan objektif tersebut dengan prinsip kesederhanaan yang begitu tersendiri. Berdiri di atas asas ini kita telah berjaya membina sebuah negara yang makmur, aman dan sentosa.

Di sudut ini, tidak ada sesiapa yang dapat menafikan bahawa tunjang dan tonggak kepada urusan pentadbiran negara adalah para kakitangan awam. Oleh itu marilah kita mengucapkan syabas dan tahniah kepada lebih 1.6 juta mereka yang berjasa ini.

Pucuk dicita ulam pun mendatang, saat dinanti kini menjelang. Bagi menghargai perkhidmatan awam, atas segala sumbangan dan khidmat bakti kepada negara, kerajaan bersetuju:

- (i) Memberi **faedah pemindahan gaji** bersamaan **satu kenaikan gaji tahunan mengikut gred** yang akan memanfaatkan 1.6 juta warganya dengan peruntukan RM1.1 bilion;
- (ii) **Menambah baik sebanyak 252 skim perkhidmatan** yang akan memanfaatkan 406 ribu penjawat awam;
- (iii) **Menetapkan gaji permulaan terendah** dalam Perkhidmatan Awam kepada **RM1,200** sebulan yang akan memanfaatkan 60 ribu penjawat awam;
- (iv) **Menetapkan kadar pencen minimum sebanyak RM950** sebulan, yang akan melibatkan hampir 50 ribu pesara awam dengan sekurang-kurangnya 25 tahun tempoh perkhidmatan; dan

- (v) **Melantik secara tetap pegawai lantikan *Contract of Service*** yang telah berkhidmat sekurang-kurangnya 15 tahun. Ini akan memanfaatkan lebih 10 ribu pegawai kontrak.

Pelaksanaan kesemua langkah ini Tuan Yang di-Pertua, akan berkuat kuasa pada **1 Julai 2016** dengan peruntukan sebanyak RM1.4 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, bagi merealisasikan harapan seperti yang dijanjikan dalam ikhtiar meringankan kos sara hidup rakyat pula, Bantuan Rakyat 1Malaysia atau BR1M akan diteruskan.

Saya tahu benar, ada pihak yang mengatakan bahawa BR1M tidak perlu diteruskan. Namun, melalui maklum balas yang diterima, mereka sangat bersyukur dan berterima kasih di atas keprihatinan kerajaan ini, kerana terbukti Bantuan Rakyat 1Malaysia tersebut telah sedikit sebanyak membantu meringankan beban hidup mereka.

Sehubungan yang demikian, selaras dengan Aku Janji Kerajaan Barisan Nasional juga, sukacita saya umumkan jumlah BR1M untuk tahun 2016 akan dinaikkan seperti berikut:

- (i) satu kategori baru diperkenalkan bagi semua penerima di dalam senarai e-Kasih yang berpendapatan bulanan di bawah RM1,000 akan menerima BR1M sebanyak RM1,050;
- (ii) bagi isi rumah berpendapatan bulanan RM3,000 ke bawah, BR1M ditingkatkan daripada RM950 kepada RM1,000;
- (iii) bagi isi rumah berpendapatan antara RM3,001 hingga RM4,000 pemberian BR1M ditingkatkan daripada RM750 kepada RM800;
- (iv) bagi skim khairat kematian pula, pemberian sebanyak RM1,000 akan diteruskan; dan
- (v) bagi kategori individu bujang pula yang berumur 21 tahun dan ke atas serta berpendapatan tidak melebihi RM2,000 sebulan, kadar bantuan akan ditingkatkan daripada RM350 kepada RM400.

Tuan Yang di-Pertua, keseluruhan kesemua bantuan ini akan memanfaatkan sebanyak 4.7 juta isi rumah dan 2.7 juta individu bujang dengan peruntukan RM5.9 bilion.

Tuan Yang di-Pertua, Jika dalam RMKe-11 saya telah menyebut tentang kelompok B40 dan tafsiran kumpulan yang terlibat, maka dalam bajet ini satu lagi kumpulan besar yang kerajaan kini akan turut memberi tumpuan bergelar M40.

Secara statistik, tafsiran awal M40 adalah kelompok isi rumah yang berpendapatan antara RM3,860 hingga RM8,320. Namun, definisi M40 ini terus kerajaan perincikan dari semasa ke semasa. Dalam hal ini, sukacita saya umumkan:

- (i) had pelepasan cukai bagi setiap anak berumur di bawah 18 tahun mulai taksiran 2016 digandakan daripada RM1,000 kepada RM2,000;
- (ii) pelepasan cukai bagi pembayar individu yang pasangannya tidak mempunyai pendapatan dinaikkan daripada RM3,000 kepada RM4,000;
- (iii) jika buat masa ini pembayar cukai individu diberi pelepasan sehingga RM5,000 setahun bagi tujuan perubatan dan penjagaan terhad hanya kepada ibu bapa yang sakit. Dalam bajet ini, kerajaan memandang positif sikap anak yang mengambil berat terhadap kebajikan ibu bapa mereka dan mengalu-alukan pengukuhan institusi kekeluargaan. Sehubungan itu, buat julung kalinya anak-anak yang menyara ibu bapa mereka, meskipun tidak tinggal bersama akan diberi pelepasan cukai terkumpul sebanyak RM1,500 untuk ibu dan RM1,500 untuk bapa, tapi dengan syaratnya ibu dan bapa masing-masing tidak berpendapatan melebihi RM2,000 sebulan dan berumur 60 tahun ke atas;
- (iv) sempena bajet ini juga kerajaan memutuskan untuk menaikkan had pelepasan cukai daripada RM6,000 kepada RM8,000 bagi setiap anak berumur 18 tahun dan ke atas yang sedang melanjutkan pengajian di institusi pengajian dalam dan luar negara mulai tahun taksiran 2016; dan
- (v) bagi ibu bapa kepada anak-anak Orang Kurang Upaya yang sedang melanjutkan pengajian di institusi dalam dan luar negara had pelepasan cukai dinaikkan daripada RM6,000 kepada RM8,000 mulai tahun taksiran 2016. Ingin saya tambah di sini had pelepasan cukai sedia ada bagi ibu bapa yang mempunyai anak OKU adalah RM6,000. Ini bermakna sekiranya anak OKU ini melanjutkan pelajaran di dalam atau luar negara, jumlah pelepasan cukai yang boleh dituntut secara keseluruhannya adalah sebanyak RM14,000.

Tuan Yang di-Pertua, seterusnya untuk membolehkan lebih ramai pekerja yang mendapat manfaat di bawah PERKESO kelayakan caruman wajib dinaikkan daripada RM3,000 kepada RM4,000 sebulan. Pengubahsuaian ini memanfaatkan kepada 500

ribu pekerja di mana jika si pencarum meninggal dunia dalam tempoh kerja waris akan menerima bayaran bulanan sehingga 90 peratus pendapatan bulanan terakhir beliau.

Tuan Yang di-Pertua, secara kesimpulannya, selama puluhan tahun Kerajaan Barisan Nasional telah memikul mandat dan menggalas kepercayaan rakyat. Kerajaan ini juga telah secara berterusan melunaskan serta melangsaikan janji-janji yang di lafaz dan dicatat. Ini bererti kerajaan mentadbir sekian waktu ini jua terserlah mempunyai visi dan hala tuju yang jelas.

Apa yang mustahak untuk di nyata dan dipertegaskan sekali lagi, kita terus mendapat pengiktirafan-pengiktirafan daripada pengabsah-pengabsah berwibawa tinggi di dunia, antaranya agensi-agensi kewangan antarabangsa seperti *Fitch Ratings*, *Moody's* dan *Standard & Poor's* yang telah memberi gambaran sebenar tentang keadaan serta pengurusan ekonomi Malaysia. Malah, pelbagai pencapaian telah diraih antaranya yang terkini kedudukan Malaysia dalam Laporan Daya Saing Global 2015-2016 oleh *World Economic Forum* melonjak dua tangga kepada kedudukan 18 daripada 140 negara utama ekonomi di dunia.

Kepada rakyat sekalian, usahlah berbimbang-bimbang dan bergundah-gundah. Jelas sekali, dengan rekod pencapaian yang cemerlang antaranya yang telah saya tuturkan di awal ucapan tadi, maka letaklah keyakinan, taruhlah harapan bahawa inilah kerajaan yang boleh dibergantung harap demi masa depan hari muka anak cucu dan keturunan kita. Dalam apa jua keadaan, saya dan rakan-rakan akan meneruskan perancangan ekonomi negara, dengan mengutamakan serta mendahulukan kesejahteraan rakyat.

Tuan Yang di-Pertua, pokoknya, bagi kerajaan ini, rakyat adalah segala-galanya. Khabar bahagia sudah pun tiba. Maka, saya umumkan, berkuat kuasa 1 Julai 2016, gaji minimum negara dinaikkan daripada RM900 kepada RM1,000 sebulan bagi Semenanjung, dan daripada RM800 kepada RM920 sebulan bagi Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan. Gaji minimum ini melibatkan semua sektor, kecuali perkhidmatan domestik atau pembantu rumah.

Tidak cukup sekadar itu, bagi meringankan beban kos sara hidup kepada semua penjawat awam, kerajaan bersetuju dengan pemberian khas sebanyak RM500 kepada semua penjawat awam. Manakala, bagi 700 ribu pesara kerajaan pula, bayaran khas RM250 disediakan. Kedua-dua bayaran ini, yang berjumlah hampir rm1 bilion akan dibuat pada bulan Januari 2016.

Tuan Yang di-Pertua, demikianlah, kerajaan ini tanpa jemu-jemu dan putus-putus ingin membuat kebaikan dan kebajikan kepada sekalian rakyat. Sejak dulu, kesemuanya tidak terbina dengan mudah atau dalam sekelip mata. Ia menuntut

kesungguhan dan pengorbanan atas nama kebaktian pada nusa dan bangsa. Lalunya, berbicara tentang betapa susah dan jerih payahnya membina Malaysia tercinta ini, kita berasa kesal, bahkan sebenarnya, kita amat-amat kesal, dengan tindak-tanduk tidak bertanggungjawab oleh musuh dari dalam, mahupun luar, yang cuba memalit dan merosakkan imej negara ini. Pada kita, perbuatan segelintir pihak ini, akan hanya memporak-perandakan, sampai boleh memusnahkan apa yang terbina selama ini. Waima, wujud sesetengah orang, yang kita sendiri kadang-kadang tidak tersangka-sangka, atau terduga-duga, ibarat api di dalam sekam, menjadi gunting dalam lipatan.

Tuan Yang di-Pertua serta rakyat Malaysia yang dikasihi sekalian, dalam menghela nafas keinsafan, saya perakui, benarlah saya ini seorang pemimpin, tetapi saya juga manusia biasa seperti saudara saudari sekalian. Kita sama-sama ada kelebihan dan kelemahan di sana sini. Seyogianya, sambil merujuk-rujuk mafhum tafsir dari surah Yusuf, bahawa Tuhan tidak menyuruh kita berhenti dari berusaha, Tuhan juga tidak membenarkan kita sesekali putus asa dari rahmatNya apatah lagi sesungguhnya Tuhan juga tetap menjanjikan kepada hamba-hambanya yang berislah dan beriltizam, bahawa, kejayaan pasti menjelma jua.

Sebab itu Tuan Yang di-Pertua, sudah menjadi adat orang berjuang, pasti akan menempuh rintangan dan dugaan. Namun, biar pun berjuta gugatan menghalang, biar menggunung ombak mendatang, kita tidak akan sesekali berputus harapan. Kini, Tuan Yang di-Pertua, saya bersama-sama dengan Timbalan Perdana Menteri YAB Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid Hamidi, berserta anggota pentadbiran dan pimpinan-pimpinan Barisan Nasional, sehati sejiwa, akan tetap tabah dan bertawakal meneruskan perjuangan yang mulia ini. Nescaya, dengan dipersaksikan masa dan dineraca oleh waktu, yang benar tetap benar, sejarahnya kelak menjadi bukti.

Akhir kalam, bak kata para hukama', yang indah-indah itu dari Ilahi dan yang kurang itu sifat insani. Marilah kita berdoa kepada Maha Pencipta, agar tiap sesuatu akan kembali pulih seperti sedia kala. Semoga Bajet ini dilimpah-limpah Rahmat-Nya dan membawa sentosa kepada semua.

Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan.

Wabillahi Taufik Wal Hidayah Wassalamualaikum Warahmatullahi Wabarakaatuh.

[Tepukan gemuruh] [Dewan riuh] [Ahli-ahli Pembangkang mengangkat placard]

Tuan Yang di-Pertua: Ada menteri yang menyokong?

Timbalan Perdana Menteri [Dato' Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

USUL**ANGGARAN PEMBANGUNAN 2016**

Perdana Menteri dan Menteri Kewangan: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon mencadangkan bahawa usul di atas nama saya di dalam Aturan Urusan Mesyuarat yang berbunyi;

“Bahawa Dewan ini, mengikut subseksyen 4(3) Akta Kumpulan Wang Pembangunan 1966 [Akta 406], membuat ketetapan iaitu suatu jumlah wang sebanyak tidak lebih dari lima puluh dua bilion ringgit (RM52,000,000,000) dibelanjakan daripada Kumpulan Wang Pembangunan bagi tahun 2016, dan bagi tujuan dan butiran perbelanjaan pembangunan yang dinyatakan di bawah Maksud Pembangunan atau (“P”) dalam senarai Anggaran Perbelanjaan Persekutuan 2016, yang dibentangkan sebagai Kertas Perintah 42 Tahun 2015, adalah diuntukkan di bawah Maksud-maksud yang berkenaan jumlah-jumlah yang bersementaraan dengan butiran-butiran itu di ruangan enam dan tujuh senarai tersebut.”

Diserahkan kepada Jawatankuasa sebuah-buah Majlis.

Timbalan Perdana Menteri [Dato’ Seri Dr. Ahmad Zahid bin Hamidi]: Tuan Yang di-Pertua, saya mohon menyokong.

Tuan Yang di-Pertua: Terima kasih. Ahli-ahli Yang berhormat, mengikut peruntukan Peraturan Mesyuarat 66(3), perbahasan di atas usul-usul bagi bacaan kali yang kedua atas Rang Undang-undang Perbekalan 2016 dan Usul Anggaran Perbelanjaan Pembangunan 2016 hendaklah ditangguhkan pada suatu tarikh tidak kurang daripada dua hari setelah usul-usul tersebut dicadangkan dan disokong. Dengan demikian mesyuarat Dewan hari ini ditangguhkan sehingga jam 10 pagi, hari Isnin 26 Oktober 2015. Dewan ditangguhkan.

[Mesyuarat ditangguhkan pada pukul 5.45 ptg.]